

Sygn. akt IV U 267/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Cieśla

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania W. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 27 stycznia 2015 roku nr (...)

w sprawie W. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się W. R. prawo do emerytury od dnia 12 stycznia 2015 roku.

Sygn. akt IV U 267/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 17 czerwca 2015 r.

Decyzją z dnia 27 stycznia 2015 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił W. R. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w art. 184 powołanej ustawy, od wystąpienia których uzależnione jest nabycie prawa do emerytury, ponieważ nie udokumentował 15-letniego stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a jedynie 9 lat, 2 miesiące i 4 dni takiej pracy.

Decyzję tę zaskarżył W. R., domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się co najmniej 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, ponieważ

w takim charakterze pracował od 2 maja 1984 r. do 31 maja 1992 r. w (...) w B. w charakterze spawacza, co potwierdza Książka spawacza wydana w dniu 1 marca 1977 r. przez (...) w R.. Odwołujący podał, że pracę w szczególnych

warunkach wykonywał również od 5 sierpnia 1975 r. do 31 grudnia 1976 r. w (...) w O. jako ślusarz, od 9 października 1978 r. do 29 lipca 1980 r. w (...) w T. jako monter- malarz, od 25 sierpnia 1988 r. do 31 marca 1989 r. w (...) w B. jako monter rusztowań na wysokości oraz od 28 sierpnia 1995 r. do 14 listopada 1999 r. w Firmie (...) Sp. z o.o. w O. jako monter na wysokości.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podał, że nie uwzględnił wnioskodawcy w stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 8 maja 1984 r. do 19 sierpnia 1988 r., od 25 sierpnia 1988 r. do 31 marca 1989 r. i od 15 maja 1989 r. do 30 czerwca 1991 r. w (...) w B., ponieważ za te okresy nie przedłożył on świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w świadectwie pracy z dnia 30 maja 1992 r. podano, że w tym czasie ubezpieczony zajmował stanowisko ślusarza, której nie wymienia wykaz A, stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., a z dokumentacji osobowo- płacowej wynika, że w/w był wówczas ślusarzem, monterem i monterem rusztowań, z tym, że nie wiadomo, w jakich okresach zajmował dwa z ostatnich wymienionych stanowisk. Zakład wskazał ponadto, że za pozostałe okresy zatrudnienia brak jest w aktach sprawy świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że odwołujący W. R., urodzony (...) r., w dniu (...) r. osiągnął 60 lat życia. Na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udokumentował 25 lat i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 9 lat, 2 miesięcy i 4 dni z tytułu zatrudnienia od 29 sierpnia 1972 r. do 23 października 1974 r., od 3 marca 1975 r. do 31 lipca 1975 r. i od 1 września 1980 r. do 30 kwietnia 1984 r. w (...) Oddział (...) w K. na stanowisku maszynisty maszyn, od 19 maja 1977 r. do 31 sierpnia 1978 r. w (...) w B. na stanowisku operatora urządzeń produkcyjnych oraz od 4 marca 1993 r. do 31 grudnia 1994 r. w (...) w B. w charakterze górnika.

We wniosku z dnia 12 stycznia 2015 r. ubezpieczony wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 27 stycznia 2015 r. ZUS Oddział w T. odmówił W. R. przyznania prawa do tego świadczenia, ponieważ wnioskodawca nie udokumentował 15- letniego stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołujący nie jest członkiem OFE.

Sąd ustalił ponadto następujący stan faktyczny sprawy:

Od 29 sierpnia 1972 r. do 23 października 1974 r. odwołujący W. R. pracował w szczególnych warunkach w (...) Oddział (...) w K. na stanowisku maszynisty maszyn. W okresie zatrudnienia w tym Przedsiębiorstwie, od 24 października 1974 r. do 8 lutego 1975 r., tj. przez 3 miesiące i 16 dni, odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po jej zakończeniu zgłosił swój powrót do pracy u tego samego pracodawcy w ustawowym 30- dniowym terminie. Od 3 maja 1975 r. kontynuował zatrudnienie w (...) Oddział (...) w K. w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze maszynisty maszyn. Pracę tę świadczył do 31 lipca 1975 r. i od 1 września 1980 r. do 30 kwietnia 1984 r.

dowód:

- świadectwo pracy z dnia 25.07.1975 r.- cz. I akt ZUS,
- kserokopia książeczki wojskowej- cz. I akt ZUS,

- wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczonego- cz. I akt ZUS,
- zeznania odwołującego W. R.- 01:38:03, 01:00:45,

Wcześniej, od 5 sierpnia 1975 r. do 31 grudnia 1976 r. odwołujący był zatrudniony w (...)

w O. w pełnym wymiarze czasu na stanowisku ślusarza.

dowód:

- świadectwo pracy z dnia 07.02.1977 r.- cz. I akt ZUS,

W tym okresie czasu odwołujący świadczył pracę na eksporcie w Niemczech. Na co dzień pracował w hucie stali przy remontach suwnic na oddziałach produkcyjnych.

W wydzielach tych odbywało się topienie stali na surówkę. W stalowni lano surówkę z kadzi do form, a następnie przewożono ją do walcowni, gdzie była walcowana na różne profile. Prace przy suwnicach polegały na ich remontach, zarówno kapitalnych, jak i bieżących. Suwnice znajdowały się na wysokości około 20-30 metrów na wydzielach produkcyjnych huty, gdzie były piece służące do wytapiania surówki, tj. na stalowni i walcowni, a oprócz tego na złomowisku i przed halami. Służyły one do przenoszenia oraz przewożenia materiałów i wyrobów w hucie. Ważyły kilka ton. Na wydzielach produkcyjnych usytuowane były na kilku poziomach. Suwnice te podjeżdżały do pieca z kadziami i brały surówkę. Poziomów było 3 i na każdym z nich znajdowały się 3 suwnice. Remonty polegały na naprawie uszkodzeń, na przykład wymianie napędu kół jezdnych, haków i lin oraz wymianie przekładni napędzających urządzenia linowe. W (...)w O. odwołujący pracował jako ślusarz remontowy przy remontach suwnic na stalowni i walcowni. Była to praca

w systemie jednoczłonowych w godzinach od 7:00 do 15:00, w warunkach szkodliwych dla zdrowia, tj. w wysokiej temperaturze, w pyłe, kurzu i w narażeniu na działanie prądu. Gdy remontowano jedną suwnicę, wszystkie pozostałe wykorzystywano w pracy. Podczas remontów, pracownicy huty wykonywali swoje obowiązki związane z produkcją surówki. Pracownicy ci świadczyli pracę w szczególnych warunkach.

dowód:

- zarządzenie wewnętrzne Nr 13/88 dyrektora (...)O. z dnia 14.06.1988 w sprawie określenia stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,
- zeznania świadka Z. D.- 00:11:30-00:21:25,
- zeznania odwołującego W. R.- 01:22:18-01:28:26,

Od 1 października 1976 r. do 1 marca 1977 r. odwołujący uczestniczył w kursie podstawowym spawania elektrycznego, co potwierdza Książka spawacza nr (...) wydana przez (...) Oddział w R. w dniu 1 września 1977 r.

dowód:

- zeznania odwołującego W. R.- 01:20:49,

Od 9 października 1978 r. do 29 lipca 1980 r. odwołujący pracował w (...)w T. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku montera- malarza.

dowód:

- świadectwo pracy z dnia 30.07.1980 r.- cz. I akt ZUS,

W tym okresie zatrudnienia odwołujący pracował na eksporcie w Czechosłowacji

w zakładach chemicznych. Należał do brygady składającej się z monterów i malarzy. Brygada liczyła kilku albo kilkunastu pracowników. Na co dzień odwołujący wykonywał pracę montera konstrukcji metalowych na wysokości i pracę malarza takich konstrukcji, rusztowań i zbiorników również na wysokości. Praca montera polegała na budowie rusztowań rurowych przy zbiornikach chemicznych na wysokości do kilkunastu metrów i podestów pod stanowiska dla spawaczy. Rurki skręcane były specjalnymi uchwytami. Prace monterskie rozpoczynano na poziomie zerowym, a potem realizowane były one już tylko na wysokości. Poszczególne elementy konstrukcji monterzy scalali uchwytami „żabkowymi”. Na gotowe konstrukcje układali drewniane blaty. Po wykonaniu konstrukcji, malarze przystępowali do malowania zbiorników kilkoma warstwami lakieru. Oprócz tego, malowali konstrukcje metalowe hal podkładem miniowym i ołowianym, a potem farbami. Konstrukcje te znajdowały się na wysokości kilku pięter. Wszyscy monterzy i malarze, w tym odwołujący, legitymowali się zaświadczeniem lekarskim o zdolności do pracy na wysokości. Odwołujący pracował w systemie jednozmianowym przez minimum 8 godzin dziennie. W ciągu dnia wykonywał tylko prace monterskie i prace malarskie- na wysokości. W ramach dobowego wymiaru godzin nie realizował żadnych innych czynności.

dowód:

- zeznania świadka R. P.- 00:41:57-00:49:21,
- zeznania świadka J. W.- 00:52:11,
- zeznania odwołującego W. R.- 01:22:18,

Od 8 maja 1984 r. do 19 sierpnia 1988 r., od 25 sierpnia 1988 r. do 31 marca 1989 r. i od 15 maja 1989 r. do 30 czerwca 1991 r. odwołujący był zatrudniony w (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza. Od 25 sierpnia 1988 r. do 31 marca 1989 r. i od 15 maja 1989 r. do 30 czerwca 1991 r. pracował na eksporcie w Czechosłowacji w takim samym charakterze.

dowód:

- świadectwo pracy z dnia 30.05.1992 r.- cz. I akt ZUS,
- wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczonego- cz. I akt ZUS,
- karta przebiegu zatrudnienia- k. 13 cz. IV akt ZUS,
- dokumentacja pracownicza: prośba o zatrudnienie w zakładzie w charakterze ślusarza, umowa o pracę z dnia 02.05.1984 r., angaże z dnia: 05.04.1985 r., 02.11.1985 r., 20.01.1987 r., 20.11.1987 r. i 22.12.1987 r., pismo o nałożeniu kary porządkowej upomnienia z dnia 11.06.1987 r., wnioski o urlop bezpłatny- k. 11a cz. IV akt ZUS,

(...) w B. zajmował się budowaniem szkół, przedszkoli i zakładów przemysłowych. Przedsiębiorstwo to zatrudniało około

40 pracowników. Byli to elektrycy, hydraulicy, operatorzy, spawacze, ślusarze, monterzy i pracownicy administracyjni w biurze. Na czele Zakładu stał dyrektor. Przedsiębiorstwo to dysponowało własną bazą transportową z kierownikiem oraz stacją paliw. Swoich kierowników miały też poszczególne odcinki budów. Na budowach pracowały brygady zbrojarzy, betoniarzy i elektryków na czele z brygadzystami, w transporcie zaś kierowcy, operatorzy sprzętu ciężkiego i ładowacze. Pracownicy zatrudnieni na budowach dowożeni byli do pracy osinobusami. Na co dzień odwołujący świadczył pracę w bazie, gdzie mieścił się warsztat, tj. ślusarnia i spawalnia oraz magazyn stali. Pracowało tam około 10 osób. Ślusarnia, spawalnia i magazyn stali miały swoich kierowników. W ślusarni przygotowywano konstrukcje stalowe, które przewożono następnie na budowy, gdzie były montowane. Pracę tę wykonywali ślusarze. Będąc ślusarzem odwołujący pracował zarówno w ślusarni i w spawalni, jak i w terenie przy montażu konstrukcji stalowych. W warsztacie praca wyglądała w ten sposób, że przywożono do niego materiał z magazynu, z którego ślusarze, na podstawie projektu i dokumentacji przygotowanej przez biuro, wykonywali części konstrukcji, które można było przewieźć na budowę, łącząc ze sobą stalowe elementy,

np. ceowniki i kątowniki. Pozostałe prace realizowano już w terenie. W ślusarni odwołujący najpierw ciął materiał palnikiem albo piłą elektryczną, po czym łączył poszczególne elementy ze sobą skręcając je albo spawając. Skręcane były na przykład stojaki wykorzystywane jako konstrukcje pod budowę dachu. Spawane były zaś tzw. zastrzały. Będąc ślusarzem odwołujący wykonywał prace ślusarskie i spawalnicze, zarówno w warsztacie, zajmując się tzw. „przygotówką”, jak i w terenie przy montażu konstrukcji. Jeżeli według projektu dana konstrukcja miała być skręcana, to odwołujący jako ślusarz skręcał konstrukcję śrubami, a jeżeli miała być spawana, to ją spawał. Czynności te wykonywał również na budowie. Konkretnie zadania do zrealizowania przydzielał mu mistrz. Ślusarze pracowali albo cały dzień w warsztacie, albo przez cały dzień na budowie. Odwołujący świadczył pracę w systemie jednozmianowym przez 8 godzin dziennie albo dłużej. Wśród pracowników Zakładu nie było podziału na spawaczy i ślusarzy. Ślusarze wykonywali zarówno prace ślusarskie, jak i spawalnicze. Odwołujący przez 2/3 swojego czasu pracy spawał, a przez 1/3 zajmował się pracami ślusarskimi. Pracując na eksporcie, wykonywał takie same czynności.

dowód:

- zeznania świadka J. G.- 00:15:25-00:30:00,
- zeznania świadka A. T.- 00:58:43-01:05:59,
- zeznania odwołującego W. R.- 01:12:25,

Od 28 sierpnia 1995 r. do 31 grudnia 1998 r. odwołujący pracował w (...)

Sp. z o.o. w O. w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze monter. Od

4 lutego 1997 r. do 30 kwietnia 1997 r. świadczył pracę w Niemczech. Od 14 maja 1997 r. do 28 maja 1997 r., od 2 czerwca 1997 r. do 21 czerwca 1997 r., 21 sierpnia 1998 r., od

28 września 1998 r. do 12 października 1998 r., 18 grudnia 1998 r., od 21 grudnia 1998 r. do 23 grudnia 1998 r. i od 28 grudnia 1998 r. do 31 grudnia 1998 r., tj. przez okres 1 miesiąca

i 29 dni, korzystał z urlopu bezpłatnego.

dowód:

- świadectwo pracy z dnia 15.11.1999 r.- cz. I akt ZUS,
- skierowania na badania lekarskie z dnia: 23.06.1997 r. i 19.02.1998 r.- k. 19-20,
- zestawienie okresów nieskładkowych- cz. I akt ZUS,

Spółka (...) w O. była przedsiębiorstwem budowlano- montażowym. Świadczyła usługi na rzecz zakładów przemysłowych i firm prywatnych. Zajmowała się budową hal produkcyjnych i obiektów handlowych. Spółka ta zatrudniała betoniarzy, zbrojarzy i monterów konstrukcji stalowych. W Spółce (...) odwołujący pracował w charakterze monter konstrukcji metalowych na wysokości. Jego praca polegała na skręcaniu metalowych elementów konstrukcji na wysokości. Prace monterskie rozpoczynano na poziomie zerowym, a potem realizowane były one już tylko na wysokości do 13 metrów. Odwołujący pracował w systemie jednozmianowym przez minimum 8 godzin dziennie. W ramach dobowego wymiaru czasu pracy, poza pracą montera konstrukcji na wysokości, nie wykonywał żadnych innych czynności. W takim samym charakterze odwołujący pracował na terenie Niemiec w zakładach sodowych przy montażu konstrukcji metalowych hal na wysokości do 40 metrów. Zatrudnieni przez Spółkę (...) monterzy, w tym odwołujący, legitymowali się zaświadczeniem lekarskim o zdolności do pracy na wysokości.

dowód:

- zeznania świadka J. M.- 00:37:15-00:48:18,

- zeznania odwołującego W. R.- 01:00:45,

W okresach od 2 września 1996 r. do 10 września 1996 r., od 2 stycznia 1997 r. do 27 stycznia 1997 r. i od 26 czerwca 1997 r. do 22 lipca 1997 r., tj. przez 2 miesiące i 2 dni, odwołujący pobierał wynagrodzenie chorobowe za czas niezdolności do pracy, w okresach zaś od 23 lipca 1997 r. do 4 sierpnia 1997 r., od 5 sierpnia 1997 r. do 31 sierpnia 1997 r., od 1 września 1997 r. do 23 września 1997 r., od 24 września 1997 r. do 30 września 1997 r., od 1 października 1997 r. do 7 listopada 1997 r., od 8 listopada 1997 r. do 7 grudnia 1997 r., od 8 grudnia 1997 r. do 22 grudnia 1997 r., od 23 grudnia 1997 r. do 31 grudnia 1997 r., od 1 stycznia 1998 r. do 30 stycznia 1998 r., od 31 stycznia 1998 r. do 28 lutego 1998 r., od 1 marca 1998 r. do 22 marca 1998 r. i od 17 listopada 1998 r. do 21 listopada 1998 r., tj. przez 8 miesięcy i 2 dni, zasiłek chorobowy.

dowód:

- zestawienie okresów nieskładkowych- k. 149 cz. I akt ZUS,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów , zeznania świadków i odwołującego.

Sąd pozytywie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadków J. G., R. P., A. T., Z. D., J. M. i J. W. oraz słuchanego w charakterze strony W. R., którzy wskazali na okoliczności istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia, dotyczące rodzaju wykonywanych przez ubezpieczonego czynności i warunków pracy w spornych okresach zatrudnienia. Zeznania te zasługiwały na walor pełnej wiarygodności, gdyż były rzeczowe, wewnętrznie spójne i logiczne, a przy tym przekonujące w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego.

Pozostałe okoliczności sprawy Sąd uznał za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2013 poz. 1440 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat- dla kobiet i 65 lat- dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Wymagany w art. 184 ust. 1 pkt 2 okres składkowy i nieskładkowy przewiduje art. 27 powołanej ustawy, w świetle którego wynosi on co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Przepis art. 32 ustawy statuuje natomiast, iż ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,

przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 1. Zgodnie z dyspozycją tego przepisu- za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Stosownie do treści art. 32 ust. 4 ustawy, wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Mowa tu o rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Jak wynika z § 1 wskazanego rozporządzenia, stosuje się je do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

W myśl § 2 ust. 1, okresami uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (ust. 2).

Zgodnie zaś z § 4 ust. 1, prawo do emerytury nabywa pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A rozporządzenia, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz legitymuje się wymaganym okresem zatrudnienia, w tym co najmniej okresem 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że odwołujący W. R. osiągnął wiek 60 lat, posiadał na dzień 1 stycznia 1999 r. wymagany 25- letni okres ubezpieczenia i nie jest członkiem OFE.

Rozstrzygnąć natomiast należało, czy wnioskodawca legitymuje się co najmniej 15- letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący wykazał przed organem rentowym staż pracy w takim charakterze w wymiarze 9 lat, 2 miesięcy i 4 dni, a zatem do wymaganych przepisami prawa 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zabrakło mu 5 lat, 9 miesięcy i 26 dni.

Okolicznością bezsporną w sprawie było, że od 29 sierpnia 1972 r. do 23 października 1974 r., od 3 marca 1975 r. do 31 lipca 1975 r. i od 1 września 1980 r. do 30 kwietnia 1984 r. ubezpieczony pracował w szczególnych warunkach w (...)Oddział (...)w K. na stanowisku maszynisty maszyn.

Z okresu zatrudnienia w (...) Oddział (...) w K. ZUS bezzasadnie wyłączył jednak okres odbywania przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej od 24 października 1974 r. do 8 lutego 1975 r. (tj. okres 3 miesięcy i 16 dni).

To, że w tym czasie ubezpieczony służbę taką pełnił potwierdza znajdująca się w aktach ZUS, poświadczona za zgodność z oryginałem, kserokopia książeczki wojskowej. Nie ulegało zatem wątpliwości, że przed rozpoczęciem służby wojskowej ubezpieczony pracował w szczególnych warunkach. Po jej zakończeniu zaś w ustawowym 30- dniowym terminie zgłosił swój powrót do pracy u tego samego pracodawcy i

począwszy od 3 marca 1975 r. nadal pozostawał w zatrudnieniu w (...) Oddział (...) w K. do 31 lipca 1975 r. na stanowisku maszynisty maszyn.

Skoro tak, okres od 24 października 1974 r. do 8 lutego 1975 r. (3 miesiące i 16 dni) należało doliczyć mu do wykazanego przed organem rentowym stażu pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 9 lat, 2 miesiące i 4 dni.

Zgodnie bowiem z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS), jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia.

Okres służby wojskowej dla żołnierza zatrudnionego przed powołaniem do czynnej służby wojskowej w warunkach szczególnych, który po zakończeniu tej służby podjął zatrudnienie w tych samych warunkach, jest nie tylko okresem służby w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale także okresem pracy

w szczególnych warunkach w rozumieniu § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (por. np. wyroki SN: z dnia 6 kwietnia 2006 r., III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108; z dnia 9 marca 2010 r., I UK 333/09, LEX nr 585739, Legalis nr 325817 i z dnia 24 maja 2012 r., II UK 265/11, LEX nr 1227192, Legalis nr 536747).

W tym miejscu wskazać również trzeba na uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13 (LEX nr 1385939), zgodnie z którą czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy

z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Stosownie do treści obowiązującego od 29 listopada 1967 r. (data wejścia w życie) do 1 stycznia 1975 r. art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1967 r. Nr 44, poz. 220), okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia,

w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy. Warunkiem zaliczenia okresu odbytej służby wojskowej do okresu zatrudnienia, jak stanowił ust. 3 tego artykułu, było zachowanie terminów, o których mowa w art. 106 ust. 1 lub art. 107 ust. 1.

W myśl przepisu art. 106 ust. 1 tej ustawy, zakład pracy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, był obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz nie niżej opłacanym, jeżeli najpóźniej w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia

z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powodowało rozwiązanie stosunku pracy z mocy prawa, chyba że nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika. Z dniem 1 stycznia 1975 r. przepis ten uległ modyfikacji i przewidywał, że niezachowanie wskazanego wyżej terminu powodowało wygaśnięcie stosunku pracy, chyba, że niezachowanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika. Z dniem 1 maja 1975 r. zmianie uległo też brzmienie

art. 108 ust. 1, który od tego czasu przewidywał, że czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Oba te przepisy (art. 108 ust. 1 i art. 106 ust. 1 ustawy) obowiązywały do dnia 5 sierpnia 1979 r. - a zatem w okresie, kiedy odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Powołana wyżej uchwała i jej motywy znajdują więc zastosowanie w niniejszej sprawie.

Odmawiając wnioskodawcy uwzględnienia w stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze spornych okresów zatrudnienia organ rentowy wskazał, że za okres ten ubezpieczony nie przedłożył świadectw wykonywania pracy w takim charakterze.

Brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie przekreśla możliwości ustalania, że ubezpieczony pracę w takim charakterze rzeczywiście wykonywał. W szczególności wnioskodawca może wykazywać innymi środkami dowodowymi, że jego praca świadczona była w warunkach szczególnych. W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się bowiem te same reguły dowodzenia, jak w zwykłym procesie cywilnym. Zastosowanie mają zatem art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. Świadectwo pracy

w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę stanowi tylko domniemanie, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych,

o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z FUS. W sytuacji zatem, kiedy brak wymaganego świadectwa wystawionego przez pracodawcę, sąd może prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę, była realizowana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia i czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy wymienionych

w załącznikach do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43).

Poza tym, dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie)

i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyroki SN: z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008/21-22/325; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008/21-22/329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009/5-6/75; z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152; z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638; z dnia 19 maja 2011 r., III UK 174/10, LEX nr 901652 i z dnia 8 czerwca 2011 r., I UK 393/10, LEX nr 950426).

Jednym z okresów zatrudnienia, na które wskazał ubezpieczony w odwołaniu był okres jego zatrudnienia w (...)w T.. Znajdujące się w aktach ZUS świadectwo pracy z dnia 30 lipca 1980 r. potwierdza, że w Przedsiębiorstwie tym wnioskodawca pracował od 9 października 1978 r. do 29 lipca 1980 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter- malarza.

Świadkowie R. P. i J. W. podnieśli, że istotnie taki był charakter pracy odwołującego w tym czasie. Ubezpieczony okoliczność tę potwierdził. Z zeznań świadków i odwołującego wynika ponadto, że pracę montera konstrukcji metalowych oraz malarza konstrukcji, rusztowań i zbiorników wnioskodawca wykonywał na wysokości kilkunastu metrów. Prace przy konstrukcji metalowych rozpoczynał co prawda na poziomie zerowym, ale później montował konstrukcje już tylko na wysokości. Jak ustalił Sąd, wszyscy monterzy i malarze, w tym odwołujący, legitymowali się zaświadczeniem lekarskim

o zdolności do pracy na wysokości. Wiadomo jednocześnie, że odwołujący pracował przez minimum 8 godzin dziennie i w ramach dobowego wymiaru godzin nie realizował żadnych innych czynności.

Praca odwołującego w tym czasie miała charakter mieszany, ponieważ w ciągu dnia zajmował się on zarówno montażem konstrukcji stalowych na wysokości, jak i malowaniem konstrukcji na wysokości. Oba te rodzaje prac wymienione zostały w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w Dziale V, zatytułowanym: „W budownictwie

i przemyśle materiałów budowlanych” - odpowiednio w punktach 5 (prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości) i 6 (prace malarskie konstrukcji na wysokości).

Uznać zatem należało, że w (...) w T. od 9 października 1978 r. do 29 lipca 1980 r., tj. przez okres 1 roku, 9 miesięcy i 21 dni, odwołujący pracował w szczególnych warunkach.

Charakteru pracy w szczególnych warunkach nie odbiera zatrudnieniu odwołującego okoliczność, że monterzy pewne prace wykonywali na poziomie zerowym. Wszak podkreślić należy, iż realizowanie prac na wysokości zaczyna się właśnie od takiego poziomu. Stanowią one immanentną, nieodzowną część prac zasadniczych, bez wykonania których prace na wysokości nie miałyby sensu. Z zasad logiki i doświadczenia życiowego wynika, że na poziomie „0” można również wykonywać pewne prace wstępne i przygotowawcze do pracy na wysokości, nieodzownie związane z montażem konstrukcji metalowych. Również w tym wypadku uznać należy, że składają się one na większość całość dającą się zakwalifikować pod odpowiednią pozycję załącznika (w tym wypadku Dział V, poz. 5). Powyższe znajduje potwierdzenie w orzecznictwie. Podkreśla się w nim bowiem, że jeśli czynności wykonywane w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny w stosunku do czynności podstawowych kwalifikowanych jako praca w szczególnych warunkach, to nie ma podstaw, aby tej pracy nie zaliczać do okresu uprawniającego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Wskazuje się w nim jednocześnie, że od reguły, iż nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, istnieją pewne odstępstwa. Pierwsze z nich dotyczy sytuacji, kiedy inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część (immanentną cechę) większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Drugie zaś odstępstwo dotyczy przypadków, kiedy czynności wykonywane w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny (por. wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2012 r., II UK 233/11, OSNP 2013/7-8/86; wyroki SA w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2013 r., III AUa 1273/12, LEX nr 1339289 i z dnia 23 lipca 2013 r., III AUa 51/13, LEX nr 1353594; wyrok SA w Łodzi z dnia 6 sierpnia 2013 r., III AUa 1757/12, LEX nr 1363266).

Pracę montera konstrukcji metalowych na wysokości odwołujący wykonywał również w okresie zatrudnienia od 28 sierpnia 1995 r. do 31 grudnia 1998 r. w (...) Sp. z o.o. w O..

To, że w tym czasie wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze godzin na stanowisku montera potwierdza treść świadectwa pracy z dnia 15 listopada 1999 r.

Jak wynika z zeznań świadka J. M. i ubezpieczonego, Spółka (...)”

w O. była przedsiębiorstwem budowlano- montażowym. Świadczyła usługi na rzecz zakładów przemysłowych i firm prywatnych. Zajmowała się budową hal produkcyjnych i obiektów handlowych. W oparciu o treść tych zeznań można ponadto stwierdzić, że

w (...) Sp. z o.o. w O. ubezpieczony zajmował się montażem konstrukcji metalowych na wysokości do 13 metrów. Sąd ustalił też, że pracą tą wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze godzin, a w ramach dobowego wymiaru godzin nie był kierowany do żadnych innych czynności.

To, że w wymienionym wyżej okresie zatrudnienia odwołujący pracował na wysokości potwierdzają pośrednio znajdujące się w aktach sprawy skierowania wydane

w/w przez pracodawcę na przeprowadzenie badań lekarskich okresowych z dnia 23 czerwca 1997 r. i 19 lutego 1998 r. w celu podjęcia pracy na stanowisku montera- ze wskazaniem, że jest to praca na wysokości.

Również ten okres zatrudnienia, po wyłączeniu z niego okresów korzystania przez ubezpieczonego z urlopu bezpłatnego przez 1 miesiąc i 29 dni, tj. okres 3 lat, 2 miesięcy i 5 dni, należało uwzględnić wnioskodawcy w stażu pracy w szczególnych warunkach.

W okresie tego zatrudnienia od 28 sierpnia 1995 r. do 31 grudnia 1998 r., za wyjątkiem okresów urlopów bezpłatnych (od 14 maja 1997 r. do 28 maja 1997 r., od 2 czerwca 1997 r. do 21 czerwca 1997 r., 21 sierpnia 1998 r., od 28 września 1998 r. do 12 października 1998 r., 18 grudnia 1998 r., od 21 grudnia 1998 r. do 23 grudnia 1998 r. i od 28 grudnia 1998 r. do 31 grudnia 1998 r.) odwołujący pobierał co prawda wynagrodzenie chorobowe za czas niezdolności do pracy i zasiłki chorobowe (od 2 września 1996 r. do 10 września 1996 r., od 2 stycznia 1997 r. do 27 stycznia 1997 r., od 26 czerwca 1997 r. do 22 lipca 1997 r., od 23 lipca 1997 r. do 4 sierpnia 1997 r., od 5 sierpnia 1997 r. do 31 sierpnia 1997 r., od 1 września 1997 r. do 23 września 1997 r., od 24 września 1997 r. do 30 września 1997 r., od 1 października 1997 r. do 7 listopada 1997 r., od 8 listopada 1997 r. do 7 grudnia 1997 r., od 8 grudnia 1997 r. do 22 grudnia 1997 r., od 23 grudnia 1997 r. do 31 grudnia 1997 r., od 1 stycznia 1998 r. do 30 stycznia 1998 r., od 31 stycznia 1998 r. do 28 lutego 1998 r., od 1 marca 1998 r. do 22 marca 1998 r. i od 17 listopada 1998 r. do 21 listopada 1998 r.) jednak okresy te (wynoszące łącznie 10 miesięcy i 10 dni) należało uwzględnić w stażu pracy w szczególnych warunkach. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem, takie okresy podlegają wliczeniu do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. uchwała SN z dnia 27 listopada 2003 r., III UZP 10/03, OSNP 2004/5/87; wyroki SN: z dnia 5 maja 2005 r., II UK 219/04, OSNP 2005/22/361 i II UK 215/04, OSNP 2005/22/360 oraz z dnia 7 lutego 2006 r., I UK 154/05, LEX nr 272581, z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 313/09, OSNP 2011/19-20/260 i z dnia 13 lipca 2011 r., I UK 12/11, LEX nr 989126; wyrok SA w Krakowie z dnia 16 maja 2013 r., III AUa 1239/12, LEX nr 1316202).

Za pracę w szczególnych warunkach można również uznać okres zatrudnienia ubezpieczonego od 5 sierpnia 1975 r. do 31 grudnia 1976 r. (tj. przez 1 rok, 4 miesiące i 27 dni) w(...)w O..

Jeżeli chodzi o ten okres pracy wskazać należy, że w aktach organu rentowego znajduje się świadectwo pracy z dnia 7 lutego 1977 r. potwierdzające zatrudnienie wnioskodawcy w tym Przedsiębiorstwie w pełnym wymiarze godzin na stanowisku ślusarza. Przesłuchany w sprawie świadek Z. D. podał, że w tym okresie wnioskodawca był ślusarzem remontowym. Okoliczność tę potwierdził w swoich zeznaniach ubezpieczony.

Z korespondujących ze sobą zeznań świadka i odwołującego wynika, że praca W. R. na stanowisku ślusarza polegała na remontach suwnic znajdujących się w hucie w Niemczech. Suwnice znajdowały się na wydziałach produkcyjnych huty, tj. w stalowni i w walcowni, na złomowisku i przed halami. Służyły one do przenoszenia oraz przewożenia materiałów i wyrobów w hucie. Odwołujący pracował na co dzień przy remontach suwnic na głównych wydziałach produkcyjnych huty, w których topiono stal na surówkę, tj. na stalowni i walcowni. Zajmował się kapitalnymi i bieżącymi naprawami suwnic. Jego praca polegała na przykład na zdemontowaniu suwnicy i wymianie napędu kół jezdnych. W ramach tego typu remontów ślusarze remontowi wymieniali też haki, liny i przekładnie napędzające urządzenia linowe. Czynności związane z remontami suwnic odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze godzin. Była to praca w warunkach szkodliwych dla zdrowia, tj. w wysokiej temperaturze, w pyłe, kurzu i w narażeniu na działanie prądu. Istotne jest również to, że wydziały huty, w których odwołujący remontował suwnice znajdowały się cały czas w ruchu. Podczas remontów suwnic przez ślusarzy, pracownicy huty wykonywali swoje obowiązki związane z produkcją surówki. Jednocześnie wiadomo, że prace remontowe suwnic odwołujący

wykonywał stale i w pełnym wymiarze godzin. W ramach dobowego wymiaru czasu pracy nie był kierowany do jakichkolwiek innych zadań.

Zdaniem Sądu, pracę tę należało zakwalifikować według Działu XIV, zatytułowanego: „Prace różne”, pkt 25, tj. bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano- montażowe i budowlano- remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie- wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Aby daną pracę zakwalifikować według tego punktu Działu XIV wykazu A, bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano- montażowe i budowlano- remontowe muszą odbywać się na oddziałach będących w ruchu, w których pracownicy wykonują pracę w narażeniu na czynniki o znacznej szkodliwości dla zdrowia lub powodujące znaczny stopień uciążliwości pracy albo wymagające wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia, wymienione w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Biorąc pod uwagę miejsce, gdzie odwołujący na co dzień pracował (wydziały produkcyjne huty), nie ma wątpliwości, że pracownicy tych wydziałów produkcyjnych wykonywali pracę w szczególnych warunkach.

O tym, że w wymienionym wyżej okresie zatrudnienia odwołujący pracował w szczególnych warunkach świadczy treść przedłożonego przez świadka Z. D. na rozprawie zarządzenia wewnętrznego Nr 13/88 dyrektora (...) O. z dnia 14 czerwca 1988 w sprawie określenia stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W zarządzeniu tym w punkcie II f) wymieniono stanowisko ślusarza remontowego suwnic.

Doliczenie do wykazanego przed organem rentowym stażu pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 9 lat, 2 miesięcy i 4 dni okresu zasadniczej służby wojskowej (3 miesięcy i 16 dni), okresu zatrudnienia w (...) w T. (1 roku, 9 miesięcy i 21 dni), okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w O. (3 lat, 2 miesięcy i 5 dni) i okresu zatrudnienia w (...) w O. (1 roku, 4 miesięcy i 27 dni) daje wnioskodawcy ponad 15- letni staż pracy w takim charakterze.

Pracy w szczególnych warunkach ubezpieczony nie wykonywał w (...) w B. od 8 maja 1984 r. do 19 sierpnia 1988 r., od 25 sierpnia 1988 r. do 31 marca 1989 r. i od 15 maja 1989 r. do 30 czerwca 1991 r.

Z dokumentów dotyczących tego okresu zatrudnienia, tj. świadectwa pracy z dnia 30 maja 1992 r., prośby o zatrudnienie w zakładzie w charakterze ślusarza, umowy o pracę z dnia 2 maja 1984 r., angaży z dnia: 5 kwietnia 1985 r., 2 listopada 1985 r., 20 stycznia 1987 r., 20 listopada 1987 r. i 22 grudnia 1987 r. oraz pisma o nałożeniu kary porządkowej upomnienia z dnia 11 czerwca 1987 r. wynika, że w wymienionych wyżej okresach odwołujący zajmował stanowisko ślusarza.

W oparciu o zeznania świadków J. G. i A. T., a ponadto ubezpieczonego Sąd ustalił, że zajmując stanowisko ślusarza W. R. zajmował się zarówno pracami ślusarskimi (w warsztacie i na budowach), jak i pracami spawalniczymi. W zeznaniach odwołujący sam podniósł, że przez 2/3 swojego czasu pracy spawał, a przez 1/3 zajmował się pracami ślusarskimi. Skoro tak, prac związanych ze spawaniem nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jak tego wymagają przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Praca ślusarza nie została zaś wymieniona w wykazie A, stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia.

Pracy odwołującego w wymienionym wyżej okresie nie można było zatem uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w wyroku

z dnia 7 lutego 2012 r., I UK 227/11 (LEX nr 1157544), z przywileju przejścia na emeryturę w niższym wieku emerytalnym, przysługującego pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą korzystać wyłącznie pracownicy, którzy byli rzeczywiście zatrudnieni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szkodliwych warunkach pracy. Nie jest więc dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, z czego a contrario wynika, że mogą i powinny być uwzględnione takie równocześnie wykonywane czynności, które miały szkodliwy wpływ na zdrowie zatrudnionego, bo zostały uznane przez ustawodawcę za pracę w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 21 lutego 2014 r., III AUa 971/13 (Legalis nr 831256) wyraził natomiast pogląd, że wykonywanie pracy przez pracowników zatrudnionych w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych nie mieści się w określeniu „prace przy spawaniu” wymienionym w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i nie uprawnia do uzyskania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W tym stanie faktycznym i prawnym Sąd uznał, że zaskarżona decyzja ZUS Oddział w T. z dnia 27 stycznia 2015 r. nie była zasadna. Na dzień 1 stycznia 1999 r. odwołujący wykazał bowiem co najmniej 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach.

Mając to na uwadze, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do emerytury od 12 stycznia 2015 r., tj. od daty wniosku.